

Förskolans verksamhet

”Det man lyser på växer”

Om vårt pedagogiska förhållningssätt

Pedagogernas syn på barnen är av stor betydelse. Det vi väljer att se är det som växer. Vi har valt att ha en barnsyn där vi litar på barnen och tror på deras förmåga.

LYSSNA PÅ BARNET

- Vilket inte betyder att barnen får göra allt som de vill. Det bygger på ömsesidig respekt mellan barn och pedagoger. Vi tar barnen på allvar och behandlar dem med stor respekt. Detta gäller både liten som större.

INDIVIDUALITET/OLIKHET

- Alla behöver inte göra allt samtidigt! Verksamheten skall anpassas efter barnen och inte tvärt om. Vi strävar efter en organisation och verksamhet där barnen ges möjlighet att vara och utvecklas som individer, och göra egna val utifrån deras behov. Vi strävar efter att barnen skall ges möjlighet att vara i små grupper stor del av dagen.

SAMSPEL

- Vi vill genom vårt förhållningssätt, miljö och praktiska arbete med barnen hela tiden tänka på att främja samspel och möten mellan barnen.

TRYGGHET

- Alla barn hos oss ska få sina grundläggande behov av vård, omsorg och trygghet tillgodosedda. Vår tro på det kompetenta barnet gäller alla barn, förutsättningslöst. Verksamheten skall anpassas efter barnet och inte tvärtom. Vi gör vad vi behöver för att alla barn skall må bra. Vare sig det gäller sovttider, solhatt, varm tröja, insulin eller rullstol.

VI PRIORITERAR BARNEN - det är barnens tankar, kreativitet och vilja som är det viktiga. Ett ledset barn går före städning, föräldrakontakt och rutiner.

”JAG KAN!” - Genom att pedagogerna bemöter barnens tankegångar med respekt och lyfter deras olika sätt att tänka skapas tilltron till den egna förmågan, **Mina tankar och åsikter har betydelse.**

”När du blir stor..”

Vi strävar efter att var och en utvecklar

- En nyfikenhet och initiativförmåga till att söka kunskap.
- En stark självkänsla att kunna göra vad man drömmer om och bli vad man vill i livet.
- sin motorik och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande
- sitt ord- och begreppsförråd och förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och förståelse av symboler samt deras kommunikativa funktion
- sin skapande förmåga
- sin förmåga att formulera tankar och åsikter för att därmed kunna påverka sin situation
- sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande
- sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö
- all personal i förskolan känner ansvar att utveckla ett gott och tillitsfullt samarbete med barnens familjer

- välkomna föräldrar till delaktighet i förskolans verksamhet

Under detta år åtar vi oss att:

- fortsätta vårt arbete med Likabehandlingsplanen
- uppmärksamma och uppmuntra barn att utveckla förmåga att visa respekt, ansvar, öppenhet och solidaritet mot sig själv och sin omgivning
- observera, reflektera och stödja varje barn i sin utveckling
- sätta fokus på barns tankar, lösningar och skapande
- lyfta fram och bekräfta barnen genom pedagogisk dokumentation och göra dem delaktiga i sitt eget lärande
- utveckla en basmiljö på alla avdelningar
- sträva efter en struktur som tillåter valfrihet och flexibilitet
- erbjuda en miljö som erbjuder barnen att vara i mindre grupper stora delen av dagen
- att hitta balans mellan gränssättning och att möta barns vilja
- bjuda in föräldrarna att ta del av pågående verksamhet
- erbjuda minst ett utvecklingssamtal per läsår

Normer och värden

Vi strävar efter att vara och en utvecklar

- Förmåga att se olikheter hos människor som en tillgång och en självklarhet.
- Förmåga att ta ansvar för sina handlingar.
- Förmåga att känna inlevelse och empati med andra.
- Förmåga att känna glädje i att vara och samspela med andra.

Under detta år åtar vi oss att:

- omarbeta Likabehandlingsplanen
- Uppmärksamma och uppmuntra barn att utveckla förmåga att visa respekt, ansvar, öppenhet och solidaritet mot sig själv och sin omgivning
- Observera, reflektera och stödja varje barn i deras utveckling

Demokratiska rättigheter

Det är en demokratisk rättighet att ha egna åsikter och få respekt för dem. När barnens tankar och teorier bemöts på ett respektfullt sätt av både pedagoger och av andra barn ser barnen att deras tankar är värdefulla. De får en chans att fundera och prova själva utan att serveras med färdiga lösningar.

Hos de barn som har behov av särskilt stöd fokuserar vi på vad de kan och använder detta som bas i arbetet. Vi observerar vilka situationer som kan vara svåra för barnet och lägger våra insatser i hur vi kan stödja barnet där. Ibland kan vi behöva söka specialkunskaper utifrån t ex av förskolepsykiolog.

Vi ser olikheter som en tillgång. Kulturella skillnader är inte enbart nationella. Alla människor är vi kulturbärare, då varje familj har sin egen kultur. Ingen familj är den andra lik. Ingen pedagog är den andra lik. Skillnader ser vi t ex i åldrar, vi är uppväxta under olika tidsepoker, kulturer, språk, länder, kvinnor och män. Vi vill göra barnen uppmärksamma på denna mångfald och se den som en rikedom. Vi har mycket att lära av varandra.

Likabehandlingsplanen

Diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder samt annan kränkande handling är enligt lag (2006:67) förbjuden i förskola och skola. Det ingår i vårt uppdrag att främja likabehandling och arbeta förebyggande för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Det är av stor betydelse att förskolan har ett nära samarbete med föräldrar där vi informerar om lagen samt vid behov gemensamt utreder och återkopplar.

Förebyggande

Vi ser återkommande över hur vår miljö erbjuder barnen möjligheter att kunna leka förutsättningslöst enligt likabehandlingsplanen. Barnen skall ej begränsas utifrån stereotypa mönster.

Vi är uppmärksamma på hur vi vuxna bemöter och talar till barnen och till varandra. Vi reflekterar regelbundet och gemensamt i mötesforum kring händelser och situationer som uppstår i gruppen för att komma överens om hur vi kan gå vidare. Vi vuxna är viktiga förebilder och påverkar barnen med vårt sätt att agera.

Vi är uppmärksamma på hur barn kommunicerar med varandra och bekräftar positiva handlingsmönster. Det vi lyser på växer! Vi uppmuntrar barnen att uttrycka sina känslor och säga ifrån när det inte känns bra. Barnet ska få stöd att träna sig i att ta ansvar för sina handlingar och stärka sin förmåga till empati och inlevelse med andra.

Barn ska, i mindre grupper och meningsfulla sammanhang, utmanas att resonera om kamratiska, relationer och konfliktlösning för att successivt träna sin förmåga att formulera egna känslor och åsikter. Uppfattning om etik och moral kan skilja sig i förskolan, hemmet och med andra vuxna och synliggörs i våra diskussioner. Barnet får då utrymme att formulera sin egen uppfattning, lyssna på andras åsikter, förhandla och har alltid rätt att ändra sig efter hand. Pedagogen har en viktig roll att vara närvarande och lyhörd, att stötta barn och markera tydliga gränser för att ingen ska kränka eller skada någon annan.

Utveckling och lärande

Vi strävar efter

- får möjlighet att utveckla sin nyfikenhet och initiativförmåga att söka kunskap
- utveckla en stark självkänsla av att kunna göra vad man drömmer om och bli vad man vill i livet
- utvecklar förmåga att enskilt och i samarbete med andra lösa problem och utmaningar som de möter
- utvecklar sin motorik och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande
- utvecklar sitt ord- och begreppsfrörråd och förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och förståelse av symboler samt deras kommunikativa funktion
- utvecklar sin skapande förmåga
- utveckla ett intresse för Hållbar utveckling

Under detta år åtar vi oss att:

- Utveckla en basmiljö på alla avdelningar för att utmana och naturligt dela upp barnen i mindre grupper.
- använda uterummet i olika sammanhang och syften med Knoppverksamhet
- uppmuntra lärande tillsammans med andra barn med en mångfald av verktyg och hjälpmedel i inne- och utemiljöer
- ha ett lyssnade förhållningssätt som ger barnen utrymme att kunna kommunicera
- öka förståelse för vikten av att värna sin hälsa och välbefinnande
- öka barns och pedagogers medvetenhet om vikten av att värna om miljön
- Sträva efter att varje dag är fylld av meningsfullhet för alla barn.
- Erbjuder minst två teaterbesök
- Besöka Världskulturmuseet
- Bedriva Mulle/knopp/knytt verksamhet i samarbete med Friluftsrådet

Arbetsätt:

Förhållningssätt för att främja lärande och entreprenörskap

Det är barnens lösningar, skapande och tänkande som är det fantastiska och viktiga. Eftersom vi

arbetar med barnens tankar och intressen som utgångspunkt gör barnen olika aktiviteter i olika grupper hela tiden.

Vårt arbetssätt förutsätter en aktiv pedagog som möter barnen på deras nivå. Det innebär att barnen i vardagen utmanas till eftertanke och lärande. Det ställer krav på pedagogerna att vi stannar upp, är lyhörda, tillåtande och lyssnar på barnen.

Att vi...

Ser – Vad är intressant för barnen? Vad funderar de på? Vad gör de?

Utmanar – med miljön, material, frågor och uppgifter, som verktyg.

Befäster strategier – belyser och bekräftar med ord och dokumentation hur barn lär.

Stöder - att utforma erfarenheter till en strategi.

Pedagogernas förhållningssätt ger barnen tid och möjlighet att göra själva och på sitt eget sätt. Då kan barnen det mesta och utvecklar en tro på sig själva. "Jag är en som kan!" Det måste få vara tillåtande att bli kladdig, spilla, och bli blöt när man håller på att lära sig.

Förskolans miljö

Inspiration

Vi strävar efter att vår miljö ska vara lockande och väcka lust till lek, utforskande, experimenterande, kreativitet, eftertanke och lärande. Den ska innehålla konstruktion, matematik, rollek, skapande, vattenlek och skriftspråksstimulans. Det ska finnas möjlighet till vila och avslappning samt dans och rörelse. Det ska finnas material som utmanar gränsen mellan verklighet och fantasi och som stimulerar alla sinnen.

Utomhusmiljön inbjuder ofta till andra typer av utmaningar, där barn i större utsträckning kan få träning och möjligheter till mer fysiskt aktiva lekar som att springa, hoppa, gräva och klättra. Vi strävar efter att alla barn ska få vara ute minst en gång per dag året om.

Tillgänglighet

Miljön skall signalera till barnet att "Jag är en som kan!". Vi stärker barns självkänsla om vi gör det möjligt att göra egna val och att kunna ta för sig. Vi måste tro på barnen för att kunna ha material tillgängligt. Barnen ska kunna påverka och vara med att förändra miljön. Vi måste förmedla att vi behandlar miljön med respekt och varsamhet. Genom att miljön är indelad i stationer och material placerade i barns nivå blir den lättöverskådlig och barnen ser snabbt vad som erbjuds. Miljön delar då naturligt upp barnen i mindre grupper och de kan själva göra val.

Åldersindelad

Varje avdelning har en anpassad bamiljö som förändras lite ibland för att anpassas till pågående projekt i barngruppen. Vi strävar efter att bli bättre på att tillvarata arbetslags erfarenheter och utveckla miljöer. Pedagogerna uppdatera, byta ut, laga samt anpassa miljö och material för barngruppens och det enskilda barnets behov.

Att värna om miljön

Verksamheten ska ge barn möjlighet och förutsättningar att successivt och medvetet ta ansvar och värna om miljön. Vi är varsamma mot naturen och mot allt levande. Alla deltar årligen i skräpplockardagar i vår närmiljö.

Lek, kreativitet och forskande

Barnens lek och utforskande ser vi som grunden för allt lärande. Barn leker hela tiden. Lek kan vara att ta en roll och klä ut sig med sina kompisar. Det kan också vara att måla med färger, eller att plaska med vatten.

I leken lär barnen genom att prova, utforska och undersöka. Genom lek utvecklar de empati, social kompetens, motorik, fantasi och förmåga till abstrakt tänkande. Vi värnar om lek och ger tid och möjligheter och undviker att avbryta.

Projekt/Tema

Barn får erfarenheter av att diskutera, analysera, se och prova olika sätt att tänka och göra. Syftet med projektet är att uppmärksamma barns utforskarlust, initiativförmåga och kreativitet när de tillsammans söker svar på sina olika teorier.

Fokus

Tidigt på höstterminen väljer vi pedagogiskt fokus/tema för kommande läsår. Vi bestämmer oss för "vilka glasögon" vi ska sätta på oss.

Observation

Vi observerar. Vad ser vi för tankar, intressen och teorier som vi kan fånga upp som en utgångspunkt för det vi valt att lägga fokus på?

Reflektion

Pedagogerna för ett resonemang, reflekterar regelbundet tillsammans med pedagoger kring pågående läroprocesser för att uppmärksamma det som pågår. De vuxna har fokus på barnens frågeställningar genom pedagogiska observationer och samtal med barnen. Det blir ett värdefullt underlag för pedagogerna.

Pedagogisk dokumentation

Pedagogisk dokumentation är ett verktyg för att upptäcka, se och synliggöra barnens tänkande och lärande. Vi får möjlighet att göra ett medvetet val att se och förstärka det som vi vill ska växa. Det är även ett verktyg för att förändra och utveckla pedagogers arbete och förhållningssätt. Pedagogernas får syn på sig själva och kan dra viktiga lärdomar för att hela tiden utvecklas i sitt uppdrag.

Dokumentationen och bilderna inspirerar, väcker minnen och bidrar till gemensamma diskussioner om det som pågår på förskolan genom allas insyn och delaktighet.

Dokumentationen följer varje enskilt barn i en Portfolio pärm. Barn, föräldrar och pedagoger kan här följa barnets utveckling i förskolan i ett längre perspektiv. Då barnet slutar på förskolan följer Portfoliopärmen med barnet till skolans verksamhet.

Språkutveckling

Samtala!

Ett rikt språk är en förutsättning för att kunna förmedla sina tankar och känslor och förstå andra människor.

Att kunna formulera vad man varit med om och uttrycka detta är viktigt för barnens läroprocess. Barnen får språket två vägar. Genom att få **använda** och genom att **höra**.

Det skall löna sig att kommunicera. Även innan barnen har ett talspråk lägger vi stor vikt på att tyda, förstå och svara barnens andra vägar till kommunikation. Barnet ska erbjudas en mångfald av möjligheter till samspel med andra. Vi skapar situationer där barnen får använda sig av språket genom att argumentera, uttrycka sina åsikter, berätta, förklara sina känslor etc. Vi *tränar* på att ge varandra talutrymme och att lyssna.

Pedagoger ska använda ett nyanserat språk med många olika ord och begrepp. Det skall vara utmanande utan att vara för svårt. Det är också viktigt att barnen regelbundet får tid och utrymme att kommunicera, förhandla och samtala *med varandra* utan att vuxna styr.

Skriftspråksstimulans

Vi arbetar efter Bornholmsmodellen varje dag som är en medveten språkträning.

För att väcka intresse för skrivet språk vill vi att barnen ska vara omgivna av det. Det finns bokstäver och dokumentation på väggarna på avdelningen. Redan bland de yngsta barnen skriver vi namn på deras hyllor och lådor. Genom att kombinera namnen med barnens fotografi lär sig barnen snabbt känna igen sitt namn som symbol.

När barnen visar intresse för det skrivna språket ska pedagogerna upptäcka och uppmuntra detta intresse. Det gäller också matematikens symbolspråk. Annat som stimulerar skriftspråksutvecklingen är t ex. bokstavsspel, lotto, mm.

Bokläsning är bra för språkutvecklingen och utvecklar bl a ordförråd och ordförståelse. Varje avdelning har en läshörna där man varje dag får lyssna till en vuxen som läser, bläddra och titta i böcker och läsa på egen hand.

Kost och hälsa

Vi har egna kokerskor på varje förskola som lagar all mat och bakar vårt bröd.

Vi följer Livsmedelsverkets riktlinjer om "Bra mat i förskola". Maten är en viktig och lustfylld del av vår verksamhet där vi värnar om att dagligen erbjuda barn och pedagoger en väl sammansatt och näringsrik kost. Vi köper ekologiska, närproducerade produkter i den mån det går.

Vi uppmuntrar barnen att äta enligt tallriksmodellen och att ta för sig av allt som erbjuds. Att smaka ska vara något positivt och lustfyllt och får därför aldrig ske med tvång. Vi serverar inga söta produkter.

Vi bakar gärna bröd med barnen så ofta som möjligt.